Beslut om naturreservat för Kallkällmyran i Skellefteå kommun

(2 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Kallkällmyran
NVR-id	2003014
Kommun	Skellefteå
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Ca 4,5 km N Boliden, ekokarta 23K 1d Mittkoordinat (SWEREF 99 TM): 753910, 7209930
Naturgeografisk region	30a: Norrlands vågiga bergkullteräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se beslutskarta
Ägarkategori	Enskilda
Fastigheter	Mullkälen 1:12 och Mullkälen 1:5
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	88 ha
Landareal	88 ha
Skyddad areal produktiv skog	62 ha

Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, i synnerhet den kalkgynnade floran och faunan, samt att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och områdets helhetsvärden. Områdets rikkärr, källkärr, skogar och andra naturtyper ska bevaras i ett gynnsamt tillstånd.

Syftet ska i huvudsak nås genom att reservatet lämnas för fri utveckling. I en mindre avverkad del kan initialt röjningar och avverkningar genomföras för att skapa en mer ljusöppen och lövträdsrik ungskogsfas. Åtgärder som behövs för att gynna kalkkrävande växter och djur, t ex röjning av uppväxande trädplantor, slåtter eller hydrologisk återställning kan ske vid behov.

Motiv för beslutet
Kallkällmyrans naturreservat omfattar ett landskap med källpåverkade rikkärr och örtrika skogar. Området är lite påverkat av skogsbruk och andra exploateringar och har i väsentliga delar ostörd hydrologi. Floran i området är mycket rik med gräsull, hårstarr, tagelstarr, tvåblad och guckusko mm.

Kallkällmyran är ett av de främsta rikkärren i Västerbottens län. Förekomsten av källor och källpåverkade översilningsområden ger myrarna en speciell prägel.

Kallkällmyran är en mycket betydelsefull del av *Övre Kågedalen* som är av *riksintresse för naturvård* pga sina rikkärr, örtrika skogar och rika flora och fauna. Kallkällmyran är en av Västerbottens 31 mest värdefulla myrar som ingår i *Myrskyddsplanen för Sverige*. Regering och riksdag har beslutat att samtliga våtmarker i Myrskyddsplanen ska ges ett långsiktigt skydd. Skyddet av Kallkällmyran har högsta prioritet enligt riktlinjer i *nationella och regionala strategier för skydd och restaurering av våtmarker*.

Sverige har ett stort internationellt ansvar för bevarande av myrar eftersom få länder i Europa har så varierade och lite påverkade myrar som Sverige. Att skydda Kallkällmyran och övriga myrar i Myrskyddsplanen är ett viktigt steg mot att uppnå miljömålet *myllrande våtmarker*. Skyddet har även betydelse för att nå miljömålet *levande skogar* genom att 62 ha produktiv skog undantas från skogsbruk, det bidrar också till att stärka miljömålet *ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att bevarandet av områdets naturvärden inte går att förena med exploatering av området, skogsbruk eller andra arbetsföretag eller anläggningar. Därför bör området i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § skyddas som naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändningen. Föreskrifterna har avvägts enligt 7 kap 25 § miljöbalken och går inte längre än vad som krävs för att syftet med reservatet ska uppnås.

Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning enligt 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Ärendets beredning
Kallkällmyrans rika flora och höga naturvärden har varit kända under lång tid. Kallkällmyran är en mycket betydelsefull del av Övre Kågedalen, som är av *riksintresse för naturvård*. Vid *våtmarksinventeringen* på 1980-talet bedömdes myrarna inom Övre Kågedalen ha högsta naturvärde och Kall-

källmyran pekades ut som en av de främsta myrarna. När *Myrskyddsplanen för Sverige* togs fram 1994 var Kallkällmyran en av de 31 mest värdefulla myrarna i Västerbottens län som skulle prioriteras för skydd. Kallkällmyran fick också högsta naturvärdesklass i den *rikkärrsinventering* som genomfördes 2006-2007 inom ramen för det nationella *åtgärdsprogrammet för bevarande av rikkärr*.

Arbetet med att skydda Kallkällmyran inleddes i augusti 2010, i samband med att länsstyrelsen fick kännedom om att en avverkningsanmälan lämnats in som berörde Kallkällmyran. Markägarna kontaktades och en dialog inleddes om att långsiktigt skydda Kallkällmyrans höga naturvärden. Dialog har bl. a. skett vid möten och fältvandringar i området. Efter värdering och förhandling har överenskommelser träffats med fastighetsägarna om ekonomisk ersättning för de inskränkningar i markanvändningen som reservatet medför.

Ett förslag till beslut har skickats på remiss till berörda sakägare och andra intressenter. SGU har yttrat sig och påpekat att området berör ett gällande undersökningstillstånd som innehas av Boliden AB. SGU föreslår att Boliden Mineral AB hörs i ärendet och att föreskrifterna anger att Länsstyrelsen kan ge tillstånd till provtagning av jordlager och berggrund, om inte åverkan annat än obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. SGU har lämnat kompletteringar till den geologiska beskrivningen i skötselplanen men har i övrigt inga synpunkter på bildandet av reservatet.

Boliden Mineral AB har fått ärendet på remiss men har valt att inte yttra sig.

Skellefteå kommun och Skogsstyrelsen tillstyrker naturreservatet och tillhörande skötselplan.

Med anledning av remissen har länsstyrelsen kompletterat reservatsbeskrivningen i skötselplanen enligt SGU:s förslag. När det gäller SGU:s förslag om föreskrifter anser Länsstyrelsen att föreskrifterna redan är väl avvägda med hänsyn till de mycket höga naturvärdena och naturens stora känslighet i reservatsområdet. Eventuell prospektering bör därför prövas genom dispensansökan i vanlig ordning och inte omfattas av generellt undantag.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren av naturreservatet att vidta de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att:

1. Uppföra byggnad eller anläggning med undantag för jakttorn,

2. anlägga väg, mark- eller luftledning,

3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämma, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,

4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällen, ta frö eller vidta någon skogsvårdsåtgärd,

5. flytta eller ta bort levande eller döda träd från området,

6. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,

7. framföra motordrivet fordon, med undantag för uttransport av fällt vilt, samt för snöskoter på snötäckt, väl tjälad mark,

8. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsmedel.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet,

2. uppsättning av informationstavlor,

3. undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv,

4. skötsel- och restaureringsåtgärder såsom röjning, slåtter, avverkning och hydrologisk återställning.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att:

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för att framföra snöskoter vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,

2. störa djurlivet, t ex att medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo än 100 m,

3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,

4. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Upplysningar
Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter i området. Av vikt inom reservatet är tex att samtliga arter av orkidéer är fridlysta enligt Artskyddsförordningen.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bl.a. att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt skogsvårdslagens 4 § ska lagens bestämmelser eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Magdalena Andersson

Henrik Sporrong

Bilagor
1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Förslag till

Naturreservat

Kallkällmyran

Skellefteå kommun
Västerbottens län

Dnr 511-8791-2011

Gräns för naturreservatet

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

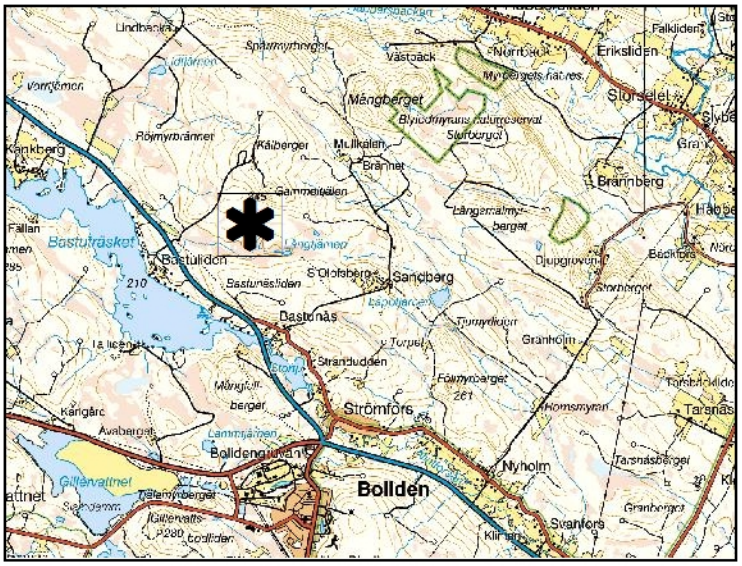
Lindbäcken
Spångmyrberget
Västbäck
Norrbäck
Eriksliden
Myrbergets naturres.
Falkliden
Storselet
Mångberget
Blyjodmyrans naturreservat
Storberget
Röjmyrbränner
Kälberget
Mullkälen
Bränhet
Gammelkälen
Bränberg
Kankberg
Fallan
Bastuträsket
Bastuliden
Sastunäsliden
S:t Olofsberg
Sandberg
Djupgroven
Bäckberg
Dastrnäs
Granholm
Strandudden
Fälmyrberget
Strömfors
Kärrgårc
Avaberget
Lammträsket
Bollendgruvan
Nyholm
Bollden
Gillervattnet
Tälemyrberget
Gillervatts
Tarsnäs
Tarsnäsberget
Svanfors
Granberget
Kilmyr
Torbjörnsliden
Homsmyran
Torpet
Tjurmyrliden
Lappträsket
Lappträsket
Storträsket
Lillträsket
Lillträsket
Lill

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET KALLKÄLLMYRAN I SKELLEFTEÅ KOMMUN

Foto: Henrik Sporrong/Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå
Växel: 090-10 70 00

1. Syftet med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, i synnerhet den kalkgynnade floran och faunan, samt att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och områdets helhetsvärden. Områdets rikkärr, källkärr, skogar och andra naturtyper ska bevaras i ett gynnsamt tillstånd.

Syftet ska i huvudsak nås genom att reservatet lämnas för fri utveckling. I en mindre avverkad del kan initialt röjningar och avverkningar genomföras för att skapa en mer ljusöppen och lövträdsrik ungskogsfas. Åtgärder som behövs för att gynna kalkkrävande växter och djur, t ex röjning av uppväxande trädplantor, slåtter eller hydrologisk återställning kan ske vid behov.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Kallkällmyran
NVR-id	2003014
Kommun	Skellefteå
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Ca 4,5 km N Boliden, ekokarta 23K 1d Mittkoordinat (SWEREF 99 TM): 753910, 7209930
Naturgeografisk region	30a: Norrlands vågiga bergkullteräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se beslutskarta
Ägarkategori	Enskilda
Fastigheter	Mullkälen 1:12 och Mullkälen 1:5
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	88 ha
Landareal	88 ha
Skyddad areal produktiv skog	62 ha

2.2 Naturtyper inom Kallkällmyrans naturreservat

Kod	Naturtyper NNK	Areal (ha)
7230	Rikkärr (öppna)	13,1
7231	Trädklädda rikkärr	2,3
7160	Källor och källkärr (ej separat figurlagda, därav ingen arealuppgift)	-
7140	Öppna mossar och kärr (intermediära – fattiga)	8,3
9740	Skogbevuxen myr (intermediär – fattig)	2,0
9005	Taiga - Kalkbarrskog	21,2
9010	Taiga	20,5
9900	Icke-natura skog	17,8
9909	Icke-natura skog - kalkbarrskog	2,6
	Summa	**87,8**

Naturtypsindelning enligt Natura-Naturtypskarteringen (NNK).

2.3 Beskrivning av reservatet

Kallkällmyran ligger ca 4,5 km N Boliden i Skellefteå kommun, knappt 2 km NO om byn Bastuliden.

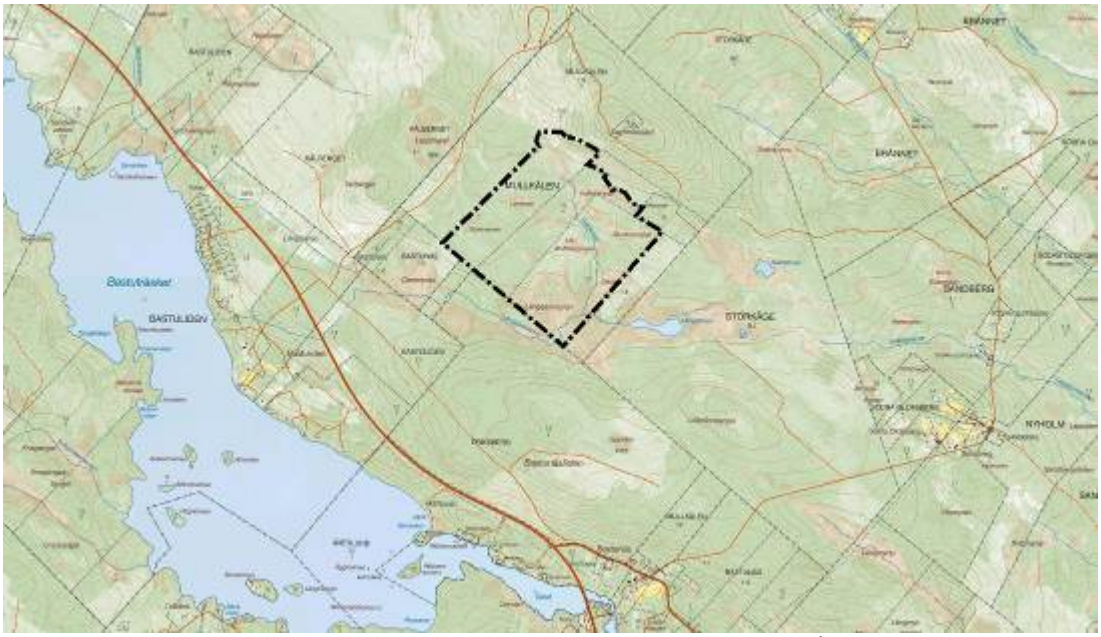

Karta över Kallkällmyrans naturreservat med omgivningar. Reservatet består av ett landskap med myrar och flacka skogsmarker som ligger sydväst om berget Gammelkälen.

Geologi

Berggrunden i reservatet består av metaryolit av Skellefteåtyp (SGU:s berggrundskarta 22L Rönnskär SV/SO). Det är en omvandlad magmatisk, sur ytbergart med ungefär samma mineral som ingår i en granit (kvarts, fältspater och mindre mängd glimmer etc.). Områdets kalkpräglade flora beror antingen på att det förekommer avvikande inslag av kalkförande berggrund som inte framgår i berggrundskartan, att berggrunden är överlagrad med kalkhaltig morän eller att rörligt grundvatten i reservatet har haft kontakt med kalkrika jordlager uppströms reservatet.

Reservatsområdet ligger ovanför högsta kustlinjen, HK. Jordarterna består av morän samt torv. Det finns tre välutvecklade isälvsrännor öster om reservatet som löper från norr mot söder och slutar under våtmarken vid Svarttjärnen. Rännorna bildades när inlandsisen smälte bort från området. Enligt Lantmäteriets nya höjddatabas präglas även norra hörnet av reservatet av kraftig smältvattendränering mot sydost och utefter Gammelkälens nedre sluttning. Spår av smältvattenrännor finns också inne i reservatet i anslutning till myrarna.

Geologiskt intressant är också att reservatsområdets morän- och myrterräng omgärdas av två postglaciala förkastningshak i vinkel mot varandra: Det ena går i ungefär nordsydlig riktning mellan Mullkälen och Kälberget och skär genom den västligaste delen av reservatet, det andra går i ungefär östvästlig riktning längs södra kanten av Långtjärnmyran, omedelbart söder om reservatet. Förkastningshaken ingår i ett system av förkastningshak som bildar en längre förkastningslinje. Just här är inte haken särskilt tydliga i fält, men båda visar låga branter bort från varandra. Förkastningen

har skett i berggrunden och i de lösa jordlagren ovanpå. Det gör att den synliga förkastningsbranten för det mesta är utbildad i moränen, och att berggrunden inte är blottad. Längs Långtjärnmyrans sydöstra begränsningslinje, strax sydost om Långtjärnen, ses att små moränskred har utlösts i den låga förkastningsbranten.

I övrigt präglas moränterrängen av drumlinisering från nordväst, även om det inte är så tydligt inom själva reservatsområdet.

Våtmarker och naturförhållanden
Reservatet består av ett flackt landskap sydväst om berget Gammelkälen. I norra delen finns flera långsmala kalkpåverkade myrar. I den södra delen ingår ett avsnitt av det större och mer näringsfattiga myrkomplexet Långtjärnmyran. Myrarna omges av flacka skogsmarker med stor andel sumpskog. Den lilla Dalbäcken har sitt ursprung i kallkällor i norra delen av reservatet och rinner söderut genom reservatet och rinner ut i Långtjärnbäcken ute på Långtjärnmyran.

Kallkällmyran i norra delen av reservatet är ett rikkärr som domineras av trådstarr, tuvsäv eller blåtåtel. Vid myren finns det flera örtrika utströmningsområden och källartade dråg. I den centrala delen av myren finns en stor kraterkälla där stora mängder grundvatten tränger fram ur marken. Växtligheten på myren är tydligt kalkpräglad med snip, gräsull, björnbrodd, dvärglummer, knagglestarr, klubbstarr, tagelstarr, tvåblad mm. I myrkanterna växer rikligt med enbuskar och en örtrik blandskog med artrik flora där kärrfibbla och bergrör ofta dominerar. I skogskanterna växer bergslok, hässlebrodd, lundelm, tibast, grönkulla, fjällskära, ormbär, guckusko, korallrot, spindelblomster mm. Mossfloran är rikt utvecklad både kring källor och blötare myrpartier. Purpurvitmossan är mycket vanlig liksom korvskorpionmossa, källmossa och olika krokmossor.

Rikt mjukmattekärr med blommande ängsnycklar.

Söder om Kallkällmyran finns rika, sluttande trädklädda kärr (mestadels tall) med kalkpåverkad flora. Här dominerar blåtåtel, trådstarr, bergrör och flaskstarr och det finns rikligt med gräsull, fjällskära, älgört, liljekonvalj, tvåblad och andra kalkgynnade växter.

Lillmoren, Sandtommyran och Lill-Mullbergsmyran är tre andra myrar i reservatet som är övervägande rika (delvis intermediära). På Lillmorens västra delar finns örtrika fastmattekärr med slåtterblomma, kärrspira, dvärglummer och tvåblad. I östra delen övergår Lillmoren i örtrika sumpkärr med styltstarr, kärrfibbla och bergrör. Dalslyet är en rik myr i den norra delen (björnbrodd, gräsull, ängsnycklar) men fattigare i den södra delen.

Myrarna i sydöstra delen av reservatet är till övervägande delen intermediära eller näringsfattiga. Av Långtjärnmyran är det bara en mindre del som ligger inom reservatet. Största delen av myren är näringsfattig men det finns inslag av intermediära flarkar i de diffust strukturerade sträng-flarkkärren. Långtjärnmyran är skadad av dikning i den sydvästra delen, dikessystemet gränsar till reservatet.

Skogsmarken i reservatets västra och sydvästra del består av fuktig – våt gransumpskog med stort inslag av björk. Merparten av skogen är omkring 100 år gammal och måttligt påverkad av plockhuggning. Det finns en del grova träd, men ganska sparsamt med död ved. Fläckvis är skogen kalkpåverkad, vilket märks då växter som kärrfibbla eller bergrör dominerar, av mer krävande arter förekommer tex ormbär och guckusko. I andra delar av sumpskogen domineras växtligheten av skogsfräken, mossviol eller tuvtåtel. Närmast den nordvästra reservatsgränsen finns bestånd med gallrad yngre barrskog.

Örtrik gransumpskog med kärrfibbla.

I reservatets sydöstra delar dominerar frisk skogsmark med fattig risvegetation av ljung, kråkris, skvattram, odon, blåbär och lingon. Men i terrängsvackor med ytligt liggande grundvatten kan det finnas lokal kalkpåverkan och växtplatser för fjällskära, grönkulla och slåtterblomma.

Hyggena som ligger omedelbart norr om Kallkällmyran i reservatets nordligaste del har en mycket rik örtflora med fjällskära, hässlebrodd, lundelm, knagglestarr och rikligt med hårstarr, tibast, grönkulla, tvåblad, mm.

Intressanta växt- och djurarter i området

Den kalkpåverkade marken i området ger gynnsamma förutsättningar för växter och djur som är beroende av rikkärr, källkärr och kalkbarrskogar. Bland artfynden finns: slåtterblomma, fjällskära, tätört, skavfräken, bergrör, hässlebrodd, lundelm, nålstarr, knagglestarr, hirsstarr, klubbstarr, hårstarr, tagelstarr, gräsull, tibast, kärrfibbla, ormbär, lappranunkel, björnbrodd, nattviol, skogsnycklar, korallrot, spindelblomster, grönkulla, guckusko, ängsnycklar, tvåblad, kranshakmossa, fetbålmossa, mässingmossa, källmossa, nordlig källmossa, klotuffmossa, purpurvitmossa, kärrpraktmossa, späd skorpionmossa, korvskorpionmossa, piprensarmossa, maskgulmossa, trekantig svanmossa, praktflikmossa, liten hornflikmossa, granticka, garnlav, violettgrå tagellav och kortskaftad ärgspik.

Vid källutflöden är mossfloran rikt utvecklad. I den stora kraterkällan på den centrala delen av Kallkällmyran pressas det ständigt fram iskallt källvatten ur marken.

Kultur/markanvändningshitoria
Enligt historiska kartor har kärren använts som slåttermarker för att bärga foderhö, men det finns inte längre några tydliga spår efter slåtterkulturen på myrarna.

Friluftsliv
Naturen i reservatet nyttjas för jakt samt svamp- och bärplockning.

3. Skötselområden för naturvärden

Reservatet är indelat i 2 skötselområden med utgångspunkt från naturtyperna som finns i området samt den skötsel som ska genomföras (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas ett bevarandemål som beskriver hur det ser ut när reservatet har ett gynnsamt bevarandetillstånd.

3.1 Skötselområde 1: Våtmark (26 ha)

Skötselområdet omfattar all öppen och skogbevuxen myr i reservatet. En stor del av våtmarken är rikkärr med kalkpåverkad växtlighet. I södra delen av reservatet finns övervägande fattiga – intermediära myrar.

Öppen myr av fattigare typ.

Myrarna i reservatet är till stor del hydrologiskt opåverkade. Men reservatet gränsar till gamla dikessystem både i nordost och i sydväst. Dikena medför lokal påverkan på anslutande skogsmarker och på fattigare delar av Långtjärnmyran men de påverkar inte de fina kalkkärren i naturreservatet.

Bevarandemål
Våtmarkerna i skötselområdet har ett gynnsamt bevarandetillstånd när väsentliga delar är hydrologiskt intakta och präglas av naturliga hydrologiska processer som nederbörd, grundvattenflöden, översvämningar, källutflöden etc. Typiska strukturer och arter som hör till rikkärr och källkärr har ett gynnsamt bevarandetillstånd, t ex förekommer kalkgynnade brunmossor och guckusko långsiktigt i reservatet. Arealen rika och intermediära kärr (inklusive källkärr) uppgår till 15,4 ha, varav arealen öppna rikkärr utgör 13,1 ha.

Skötselåtgärder
Skötselområdets naturvärden och växt- och djurarter ska i huvudsak bevaras genom att området lämnas för fri utveckling utan skötselåtgärder.

Det kan genomföras hydrologisk återställning om uppföljning visar att diken har negativ påverkan på våtmarkernas naturvärden, flora eller fauna. Om åtgärden behöver omfatta mark utanför reservatet så krävs dock kompletterande överenskommelser med berörda markägare utanför reservatet.

Om uppföljning visar att det sker igenväxning av våtmarkerna som missgynnar naturtyperna rikkärr och källkärr eller den kalkgynnade floran och faunan kan åtgärder genomföras för att gynna dessa naturtyper och arter. Aktuella åtgärder kan vara att röja bort inväxande träd eller att slåtta bladvass. Det ska också vara möjligt att genomföra återkommande (även årlig) slåtter av valda delar av rikkärren, men det behövs inte för närvarande.

3.2 Skötselområde 2: Skogsmark (61 ha)
Skötselområdet inkluderar merparten av skogsmarken i reservatet. Skogsmarken består både av äldre, grandominerad sumpskog (delvis lövrik), gallrad ungskog, planterade hyggen samt fröträdställningar med gamla fröträd. Skogsmarken är fläckvis påverkad av kalkrikt grundvatten som här och var ger förutsättningar för en rikare kärlväxtflora. Skogen innehåller sparsamt med gamla träd och död ved.

Bevarandemål
Skogsmarken har ett gynnsamt tillstånd då den präglas av naturliga processer så som trädens åldrande och döende, skogsbrand, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. I skötselområdet har kalkgynnade växter, bla guckusko, gynnsamma livsbetingelser. Skötselområdet innehåller betydande mängder död ved. Om brand uppkommer spontant kan området med fördel brinna. Arealen *naturskog* ska på lång sikt vara 61 ha.

Skötselåtgärder
Skötselområdets bevarandemål bedöms kunna nås genom att skötselområdet lämnas för fri utveckling.

Torra skogstyper är ovanliga inom reservatet. Här är exempel på en vacker skogsbacke strax öster om Dalbäcken i reservatets östligaste del.

Vid behov kan dock artinriktade skötselåtgärder genomföras om det behövs för att gynna kalkkrävande växter och djur. Det kan t ex röra sig om utglesning eller luckhuggning i skogsbestånd för att gynna ljuskrävande arter.

Det kan även genomföras hydrologisk återställning om uppföljning visar att diken har betydande negativ påverkan på skötselområdets naturvärden, flora eller fauna. Om åtgärden behöver omfatta mark utanför reservatet så krävs dock kompletterande överenskommelser med berörda markägare utanför reservatet för att kunna genomföra detta.

3.3 Skötselområde 3: Skogsmark med initial skötsel (1 ha)

Skötselområdet omfattar en del av ett sydvänt hygge i reservatets norra del som har särskilt rik örtflora, med rikligt med slåtterblomma, fjällskära, lundelm, hårstarr, grönkulla och tibast mm. På hygget finns föryngring av tall och relativt stort uppslag av gråal och björk.

Bevarandemål

Skötselområdet har ett gynnsamt tillstånd då det erbjuder kalkgynnade växter gynnsamma livsbetingelser. Under ungskogsperioden (20-40 år) ska skogen vara en halvöppen miljö med stor andel lövträd som ger förutsättningar för en rik blomning och är en gynnsam miljö för fjärilar och andra pollen- och nektarlevande insekter.

När ungskogen är ca 40 – 50 år lämnas den för fri utveckling och blir då successivt allt mer sluten, barrträdsdominerad och präglad av naturliga processer så som trädens åldrande och döende, skogsbrand, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Skötselområdet innehåller på sikt betydande mängder död ved till fromma för vedlevande växter och djur. Om brand uppkommer spontant kan skötselområdet med fördel brinna. Arealen *örtrik barrskog* ska uppgå till 1 ha.

Skötselåtgärder
Den uppväxande skogen ska genom röjning och eller luckhuggning formas till en gles, luckig och lövträdsrik ungskog som tillåter rikligt med solljus att nå marken och medge en rik blomning. I första hand ska skuggande träd som gran, tall och glasbjörk röjas bort, medan lövträd som sälg, asp, rönn, hägg och vårtbjörk lämnas kvar och friställs.

Genom röjning ska ungskogen i skötselområde 3 hållas halvöppen för att gynna bl a blommande örter och fjärilar. Silverblåvingen på bilden sitter på en blommande fjällskära.

Röjning kan genomföras upprepade gånger vid behov. Om det blir stora volymer ris och virke bör det tas bort eller släpas till mindre örtrika delar av hygget. Det är en fördel om röjning görs när träden är små, då blir det mindre volymer röjningsvirke som behöver tas om hand.

I senare successionsstadier kan artinriktade skötselåtgärder genomföras vid behov (som inom skötselområde 2) om det behövs för att gynna kalkkrävande växter och

djur. Det kan t ex röra sig om utglesning eller luckhuggning för att gynna ljuskrävande arter.

4. Friluftsliv

Hela reservatet är ett skötselområde med avseende på friluftsliv och anläggningar (bilaga 1). Antalet besökare i reservatet bedöms bli begränsat.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. Det ska finnas en väl underhållen informationsskylt vid reservatsgränsen som beskriver natur- och kulturmiljöer i reservatet, föreskrifter för allmänheten samt en karta. I övrigt kommer reservatet inte innehålla några anläggningar för friluftsliv.

Skötselåtgärder

En informationsskylt ska monteras vid reservatsgränsen.

5. Övriga anläggningar

Det finns inga övriga anläggningar inom reservatet förutom enstaka älgtorn/kojor.

6. Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas inom reservatet enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Tidpunkt	Prioritet[1]
Montera informationsskylt	Se bilaga 1	2015 – 2016	1
Röjning av hygge	Skötselområde 3	2015 – 2017 därefter vid behov	1
Röjning av inväxande träd på våtmark	Skötselområde 1	Vid behov	
Slåtter av bladvass	Skötselområde 1	Vid behov	
Annan slåtter (årlig/ återkommande)	Skötselområde 1	Vid behov	
Utglesning/luckhuggning	Skötselområde 2	Vid behov	
Hydrologisk återställning	Skötselområde 1 + 2	Vid behov	

[1]Siffran anger prioriteringsordning, om genomförande av skötselåtgärder begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

9. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även anläggningar, gränsutmärkning och skyltar inom reservatet. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

9.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras. Även kostnaderna för åtgärderna ska noteras.

9.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden och naturtypsindelning.

Kartbilaga:
1. Skötselområden och friluftsanläggningar

Bilaga 1

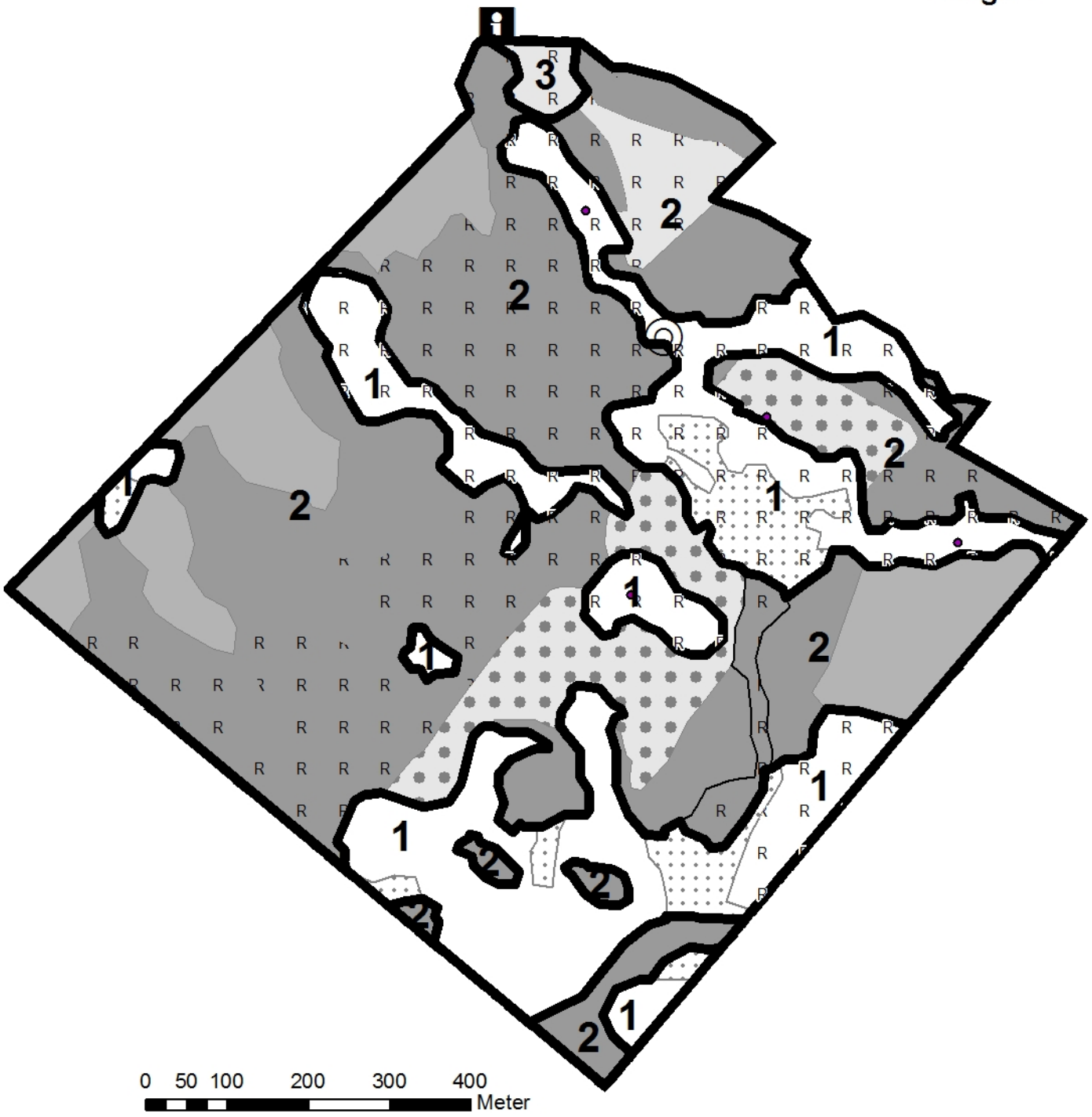

Skötselområden och anordningar för friluftslivet i Kallkällmyrans naturreservat. Dnr 511-8791-2011

1 Våtmark

- öppen myr
- skogbevuxen myr/skogskärr
- källa

2 Skogsmark

- Äldre skog
- Ung/medelålders skog
- Hygge
- Hygge med fröträd

3 Skogsmark med initial skötsel

R R
R R

Myr eller skogsmark som är rik eller kalkpåverkad har markerats med R på kartan.

Plats för informationstavla